

**LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2022 M. KOVO 1 D.–2022 M. KOVO 31 D.**

**APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS**

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	4
<i>Dėl VRK sprendimo, kuriuo pripažinta, kad viešosios informacijos rengėjo skleista informacija yra neigiama politinė reklama, teisinių pasekmių</i>	<i>4</i>
7. SOCIALINĖ APSAUGA	5
<i>Dėl Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punkto taikymo ir aiškinimo, sprendžiant dėl laikotarpio, išdirbto po 1995 m. sausio 1 d., prilyginimo tarnybos laikui pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti</i>	<i>5</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	6
<i>Dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo Kybartų Užsieniečių registracijos centre bei tokių priemonių termino nustatymo</i>	<i>6</i>
9. PRIEGLOBSTIS.....	7
<i>Dėl kompetentingos institucijos pareigos surinkti informaciją apie prieglobsčio prašytojo kilmės šalį</i>	<i>7</i>
<i>Dėl kompetentingos institucijos pareigos atsižvelgti į geriausius vaiko interesus bei šeimos gyvenimą, priimant sprendimą išsiųsti užsieniečius iš Lietuvos Respublikos</i>	<i>7</i>
<i>Dėl Europos prieglobsčio paramos biuro ekspertinės nuomonės vertinimo, nagrinėjant užsieniečio pateiktą prieglobsčio prašymą</i>	<i>8</i>
11. KONKURENCIJA	8
<i>Dėl televizijoje transliuotos klaidinančios vaistinių tinklo reklamos senjorams.....</i>	<i>8</i>
17. STATYBA.....	10
<i>Dėl valstybinę statybų priežiūrą vykdančios ir (ar) viešąjį interesą ginančios institucijos teismui pateikto reikalavimo atkurti galimai nepagrįstai pakeistą pastato (patalpų) naudojimo paskirtį turinio, kai šią paskirtį pakeitus nekilnojamojo turto objektai parduodami ar kitaip perleidžiami tretiesiems asmenims.....</i>	<i>10</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ.....	11
<i>Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo, nustačius netinkamą Bendrojo pagalbos centro pareigūno reagavimą į pagalbos skambutį.....</i>	<i>11</i>
<i>Dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų, nustačius, kad stodamas į valstybės tarnybą jis pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas.....</i>	<i>12</i>
26. ASMENS DUOMENŲ TEISINĖ APSAUGA	14
<i>Dėl duomenų apie paciento šeimos narius, nurodytų epikrizėje, laikymo atitinkamų paciento šeimos narių asmens duomenimis.....</i>	<i>14</i>
41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	14
<i>Dėl poveikio priemonės ir nurodymo nemokumo administratoriui skyrimo.....</i>	<i>15</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	15
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	15
<i>Dėl vienas po kito paduotų apeliacinių skundų, surašytų skirtingų advokatų, atstovaujančių užsieniečiui</i>	<i>15</i>
<i>Dėl Kalėjimų departamento sprendimo steigti pusiaukelės namus.....</i>	<i>16</i>
<i>Dėl savivaldybės administracijos sprendimo neįtraukti paraiškos į iš savivaldybės biudžeto finansuojamus projektus</i>	<i>17</i>
48. TAIKOS SUTARTIS.....	17
<i>Dėl taikos sutarties sudarymo konkurencijos byloje</i>	<i>18</i>

49. REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS.....	18
<i>Dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo tinkamo pagrindimo ir proporcingumo</i>	<i>18</i>
60. PROCESO ATNAUJINIMAS	19
<i>Dėl proceso atnaujinimo Konstituciniam Teismui pripažinus teisinį reguliavimą prieštaraujančiu Konstitucijai</i>	<i>19</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTJ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BDAR	2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)
BPK	Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
ES	Europos Sąjunga
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VŠĮ	Viešoji įstaiga

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.7. Kiti su rinkimais, referendumais ir politinių partijų veikla susiję klausimai

Dėl VRK sprendimo, kuriuo pripažinta, kad viešosios informacijos rengėjo skleista informacija yra neigiama politinė reklama, teisinių pasekmių

Pareiškėjai A. B. T. ir VŠĮ „Laisvės TV“ (toliau kartu – pareiškėjai) kreipėsi su skundu į teismą, prašydami: 1) panaikinti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) 2020 m. spalio 31 d. sprendimo „Dėl akcijų „Viso gero, Voldemortai“ ir „Viso gero, Valdemarai?“ 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos metu“ (toliau – Sprendimas) 1 ir 3 dalis, kuriomis buvo nuspręsta pripažinti, kad leidinys „Viso gero, Valdemarai?“ yra laikytinas neigiama Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos (toliau – LLRA-KŠS) politine reklama (1 dalis) ir perduoti Visuomenės informavimo etikos komisijai nagrinėjimui surinktą tyrimo medžiagą su prašymu įvertinti pareiškėjų skleistą informaciją apie akcijas „Viso gero, Valdemarai?“ ir „Viso gero, Voldemortai“ pagal Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo etikos kodekso 25, 26, 27, 28 straipsnius bei pateikti šios komisijos sprendimą (3 dalis).

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą tenkino iš dalies ir panaikino Sprendimo 1 dalį, o kitą skundo dalį atmetė.

LVAT pažymėjo, kad byloje nagrinėtu atveju informaciją apie politinės kampanijos dalyvį LLRA-KŠS ir jo kandidatus paskleidė ne politinės kampanijos dalyvis, kuris pagal Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 9 dalį apibrėžiamas kaip asmuo arba asmenų grupė, kurie siekia būti išrinkti arba kad referendumo klausimas būtų priimtas arba nepriimtas ir kurie yra Vyriausiosios rinkimų komisijos įregistruoti šio įstatymo nustatyta tvarka. Be to, nenustatyta, kad byloje aptariama informacija buvo skleidžiama valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais. Taigi, nors ir galima vertinti, kad leidinyje „Viso gero, Valdemarai?“ skleista informacija buvo siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, t. y. nebalsuoti už LLRA-KŠS partiją, nėra pagrindo traktuoti, kad tokios informacijos skleidimu buvo propaguojamas kuris nors valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

Teisėjų kolegija nurodė, kad VŠĮ „Laisvės TV“ laikytina viešosios informacijos rengėju. Viešosios informacijos teikimas visuomenei ir jam keliami reikalavimai, taip pat viešosios informacijos rengėjų atsakomybė yra įtvirtinta Visuomenės informavimo įstatyme. Tačiau klausimas dėl viešosios informacijos rengėjo (VŠĮ „Laisvės TV“) atsakomybės pagal Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas nebuvo šios bylos nagrinėjimo dalykas. Be to, Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 3 punkte numatyta, kad politinė reklama nelaikoma politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.

LVAT konstatavo, jog iš esmės Sprendimo 1 dalimi pripažinus, kad leidinys „Viso gero, Valdemarai?“ yra laikytinas neigiama LLRA-KŠS politine reklama, jokių materialinių teisinių pasekmių pareiškėjams nekilo, t. y. Sprendimo 1 dalis jokios įtakos pareiškėjų teisių ir pareigų turiniui neturi, ji nenustato pareiškėjams jokių privalomo elgesio taisyklių ar teisių. Tokia išvada padaryta atsižvelgiant į VRK kompetenciją, konkrečiai tai, kad pagal aktualias Įstatymo ir Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo normas VRK įgaliojimai yra apriboti politinių partijų ir politinių organizacijų, politinių kampanijų finansavimo kontrolės sritimi ir neapima į šią kompetencijos sritį nepatenkančių subjektų kontrolės.

Pareiškėjai Sprendimo 1 dalies padarinius siejo su Visuomenės informavimo etikos komisijos tyrimu dėl Visuomenės informavimo etikos kodekso normų pažeidimo. Tačiau teisėjų kolegija pažymėjo, kad viešosios teisės normų nėra pagrindo aiškinti plečiamai. Visuomenės informavimo etikos komisija turi įgaliojimus savarankiškai įvertinti pareiškėjų skleistos informacijos atitiktį Visuomenės informavimo etikos kodekso normoms, o VRK tyrimas Visuomenės informavimo etikos komisijai tokiu kaip nagrinėtas atveju negali turėti prejudicinės galios ir neapriboja minėtos komisijos Visuomenės informavimo etikos kodekso normų kontekste atlikti savarankišką teisinį situacijos vertinimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuota, kad byloje nenustatytas pareiškėjų materialinis teisinis suinteresuotumas pareikštu reikalavimu dėl Sprendimo 1 dalies panaikinimo, o ginti viešąjį interesą pareiškėjai įgalinimų neturi. Tai lėmė, kad byloje susiklosčiusi situacija sudarė pagrindą peržengti apeliacinių skundų ribas.

Todėl atsakovo ir trečiojo suinteresuoto asmens apeliaciniai skundai, nors ir ne jų apeliaciniuose skunduose išdėstytų argumentų pagrindu, tenkinti, pakeičiant pirmosios instancijos teismo sprendimą ir pareiškėjų skundą dėl reikalavimo panaikinti VRK Sprendimo 1 dalį atmetant.

2022 m. kovo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-183-502/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03872-2020-7

Procesinio sprendimo kategorija 5.7

[Prieiga internete](#)

7. Socialinė apsauga

7.5. Valstybinės pensijos

7.5.3. Pareigūnų ir karių valstybinės pensijos

Dėl Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punkto taikymo ir aiškinimo, sprendžiant dėl laikotarpio, išdirbto po 1995 m. sausio 1 d., prilyginimo tarnybos laikui pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl pareigūnų ir karių valstybinės pensijos už tarnybą ir socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedo skyrimo pareiškėjui už laikotarpį nuo 1993 m. gegužės 10 d. iki 1997 m. gruodžio 3 d. ir pareiškėjo pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydžio perskaičiavimo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino ir įpareigojo atsakovą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos atitinkamą skyrių įskaityti laikotarpį nuo 1993 m. gegužės 10 d. iki 1997 m. gruodžio 3 d. į pareiškėjo tarnybos laiką pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti bei perskaičiuoti jo pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydį nuo 2019 m. rugpjūčio 2 d. LVAT šį pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Atnaujinus procesą byloje buvo aktualus tik Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punkto taikymo ir aiškinimo klausimas, apskaičiuojant pareigūnų ir karių valstybinę pensiją už tarnybą ir skiriant socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedą pareiškėjui už laikotarpį nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1997 m. gruodžio 3 d. ir perskaičiuojant pareiškėjo pareigūnų ir karių valstybinės pensijos dydį už šį laikotarpį.

Ginčo teisiniams santykiams aktualiame Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punkte (2012 m. spalio 2 d. įstatymo Nr. XI-2254 redakcija) nustatyta, kad asmenims, priimtiems tarnauti vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Kalėjimų departamento, jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonių pareigūnais ir kariais, muitinės pareigūnais (muitinės sistemoje dirbti muitinės mobiliosiose grupėse ar muitinės postuose arba atlikti kriminalinę žvalgybą ir (arba) ikiteisminį tyrimą), tarnybos laikui pensijai skirti prilyginami šie laikotarpiai, buvę iki 1995 m. sausio 1 d., – darbo laikas, išdirbtas profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos padalinių vadovais, gaisrininkais, gaisrininkais vairuotojais Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau šie darbuotojai buvo paskirti sukarintos priešgaisrinės apsaugos pareigūnais. Taigi pagal Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punktą tarnybos laikui pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti neprilyginamas darbo laikas, po 1995 m. sausio 1 d. išdirbtas profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos padalinių vadovais, gaisrininkais, gaisrininkais vairuotojais Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau šie darbuotojai buvo paskirti sukarintos priešgaisrinės apsaugos pareigūnais.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija 2021 m. kovo 31 d. sprendime administracinėje byloje Nr. A-667-1062/2021 vertino, kad institucija, atsisakydama įskaityti į asmens tarnybos laiką pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti laikotarpį po 1995 m. sausio 1 d., kai asmuo pagal darbo sutartį toliau dirbo priešgaisrinės apsaugos padaliniuose, tinkamai taikė Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punktą.

Bylą, kurioje atnaujintas procesas, nagrinėjanti išplėstinė teisėjų kolegija vertino, kad yra pagrindas pritarti tokiai anksčiau išplėstinės teisėjų kolegijos suformuotai pozicijai ir toliau ją vadovautis. Toks vertinimas yra pagrįstas Konstitucinio Teismo jurisprudencija dėl Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 3 dalies 3 punkto konstitucingumo, valstybinių pensijų prigimtimi ir pobūdžiu, t. y. kad jos skiriasi nuo valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos, taip pat nuo kitų valstybinių socialinio draudimo pensijų; yra mokamos iš valstybės biudžeto, skiriamos asmenims už atliktą tarnybą ar nuopelnus Lietuvos valstybei, taip pat kaip kompensacija įstatyme nurodytiems nukentėjusiesiems asmenims (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2007 m. spalio 22 d., 2015 m. gegužės 6 d., 2016 m. birželio 20 d. nutarimai); taip pat tuo, kad LVAT nuosekliai laikosi

Konstitucinio Teismo formuojamos oficialios konstitucinės doktrinos, kuri savo turiniu saisto ir specializuotus teismus. Be to, LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 31 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. A-667-1062/2021 nagrinėdamas panašias situacijas LVAT toliau vadovavosi kitose bylose.

Atitinkamai LVAT nutartis, kuria atsakovo apeliacinis skundas buvo atmetas, pakeista, pakeičiant pirmosios instancijos teismo sprendimą ir nurodant, kad atsakovas pagrįstai atsisakė į pareiškėjo ištarnautą laiką pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti įskaityti laikotarpį nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1997 m. gruodžio 3 d.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1116-602/2022

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-02786-2019-9

Procesinio sprendimo kategorija 7.5.3

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.5. Užsieniečių sulaikymas

Dėl alternatyvių sulaikymui priemonių taikymo Kybartų Užsieniečių registracijos centre bei tokių priemonių termino nustatymo

Byloje nagrinėtas pirmosios instancijos teismo sprendimo, kuriuo tenkintas Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Kybartų Užsieniečių registracijos centro (toliau – Centras) teikimas taikyti užsieniečiui alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą Centre, nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje 6 mėnesiams, teisėtumas ir pagrįstumas.

Tokį sprendimą užsienietis apskundė, nurodydamas, kad pirmosios instancijos teismas nesivadovavo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos (toliau – LRSKĮ) ataskaita apie Centrą, nepagrįstai nevertino, jog Centre alternatyvi sulaikymui priemonė ribojanti judėjimo laisvę yra *de facto* (faktiškai) sulaikymas, nustatė per ilgą (6 mėnesių) alternatyvios sulaikymui priemonės terminą.

Įvertinusi teismo posėdžio apeliacinės instancijos teisme metu surinktus duomenis apie faktinę padėtį Centre, teisėjų kolegija konstatavo, jog faktinė padėtis Centre nėra pasikeitusi tokiu mastu, jog teismas galėtų abejoti apeliacinio skundo argumentais ir daryti pagrįstą išvadą, kad užsieniečiui skyrus alternatyvią sulaikymui priemonę nustatant judėjimo ribojimus Centre būtų deramai užtikrinamas šios priemonės teisinis turinys ir iš to kylančios užsieniečio teisės, be kita ko, teisė nevaržomai judėti teritorijoje, bendrauti su kitais asmenimis ir pan. Pagal aktualią byloje surinktą medžiagą, judėjimo laisvės ribojimas nustatant alternatyvią sulaikymui priemonę iš esmės būtų tapatus judėjimo laisvės ribojimui asmenį sulaikant, o tai neatitinka Lietuvos Respublikos įstatyme dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – Įstatymas) įtvirtintų šių priemonių sistemos ir jų taikymo logikos. Alternatyvios sulaikymui priemonės taikymas nagrinētu atveju reikštų, iš vienos pusės, užsieniečio padėtį švelninančių aplinkybių ir atitinkamai švelnesnės nei sulaikymas priemonės taikymo pagrįstumo konstatavimą, iš kitos pusės, faktinį užsieniečio sulaikymą ir teisių, prilygstančių sulaikytam asmeniui, garantavimą. Tad nagrinētu atveju LVAT nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, jog alternatyvios sulaikymui priemonės, ribojant užsieniečio judėjimo laisvę, taikymas šiuo atveju yra pakankamas ir proporcingas siekiamiems tikslams. Byloje nebuvo surinkta pakankamai duomenų, teikiančių pagrindą teisėjų kolegijai abejoti LRSKĮ ataskaitos duomenimis, patvirtintais ir ankstesne LVAT praktika, jog bylos nagrinėjimo metu alternatyvios sulaikymui priemonės nustatant judėjimo laisvės ribojimus taikymas prilygtų *de facto* sulaikymui.

Alternatyvios sulaikymui priemonės termino aspektu LVAT nurodė, kad Įstatyme yra įtvirtinta speciali norma, taikoma pakartotinai svarstant sulaikymo pagrįstumą. Kadangi sulaikymas yra griežčiausia užsieniečiui taikytina judėjimo laisvės ribojimo priemonė Lietuvoje, šios specialios nuostatos tikslas yra užkirsti kelią pertekliniams ir nepagrįstiems vienos pagrindinių asmens teisių – judėjimo laisvės – ribojimams. Nagrinētu atveju užsieniečiui taikoma švelnesnė, alternatyvi sulaikymui priemonė, kurios peržiūra kas 3 mėnesius Įstatyme nėra numatyta. Dėl to įstatymų leidėjas, atsižvelgęs į alternatyvios sulaikymui priemonės švelnesnį pobūdį, nustatomų platesnių nei sulaikymo atveju teisių ir pareigų visumą, neįtvirtino būtinybės šios priemonės taikymo peržiūrėti kas 3 mėnesius.

Užsieniečio apeliacinis skundas patenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas.

2022 m. kovo 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1805-756/2022

Teisminio proceso Nr. 4-28-3-00045-2022-2

Procesinio sprendimo kategorija 8.5

[Prieiga internete](#)

9. Prieglobstis

9.2. Pabėgėlio statuso suteikimas

Dėl kompetentingos institucijos pareigos surinkti informaciją apie prieglobsčio prašytojo kilmės šalį

Byloje kilo ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) sprendimo (toliau – Sprendimas) ir Departamento Komisijos sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, todėl pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą, nurodydamas, *inter alia* (be kita ko), kad atsakovas neįvykdė pareigos surinkti aktualią ir naujausią informaciją apie kilmės valstybę.

Nagrinėdamas apeliacinio skundo argumentus, LVAT nurodė, kad valstybės institucijoms nagrinėjant tarptautinės apsaugos prašymą, privalomu reikalavimu pripažįstama bendra pareiga surinkti informaciją apie kilmės šalį. Šią informaciją valstybės institucija privalo surinkti savo iniciatyva, ši pareiga yra bendradarbiavimo su prieglobsčio prašytoju, kad būtų galima gauti visą prašymą pagrindžiančią informaciją, pareigos dalis. Teisėjų kolegija, įvertinusi ginčijamą Sprendimą informacijos apie kilmės šalį aspektu, konstatavo, kad Departamentas ginčo Sprendime, rinkdamas informaciją apie kilmės šalį, vadovavosi išskirtinai tik vienu internetinės enciklopedijos šaltiniu lietuvių ir anglų kalbomis. Pastebėta, kad šio šaltinio savininkai viešai nurodo, kad patys naudotojai prisiima atsakomybę už informacijos naudojimą, nepataria naudoti teisiniais klausimais, neatsako už turinio teisingumą, išsamumą, aktualumą ir detalumą. Nors atsakovas Sprendime pakankamai išsamiai dėstė informaciją apie kilmės šalį, šio šaltinio informaciją vertino ir pirmosios instancijos teismas, tačiau, teisėjų kolegijos nuomone, šios informacijos patikimumas yra abejotinas, o surinkta informacija nepatikrinta kituose šaltiniuose. Akcentuota, kad tai, jog Vikipedijos – interneto enciklopedijos duomenys, ir internete paskelbtos vienos publikacijos duomenys apie kilmės šalį neatitinka esminių kriterijų, kurie yra įtvirtinti Direktyvose 2011/95/ES ir 2013/32/ES, kurios įgyvendintos Lietuvos Respublikos įstatyme dėl užsieniečių teisinės padėties bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-131 patvirtintame Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos apraše, konstatuota ir LVAT praktikoje.

Vadovaudamasis tuo, LVAT sprendė, kad Departamentas neįvykdė savo pareigos surinkti kilmės šalies informacijos ir įvertinti pareiškėjo prašymą šios informacijos kontekste. Todėl Departamento Sprendimas panaikintas kaip neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštaraujantis aukštesnės galios teisės aktams (ABTĮ 91 str. 1 d. 1 p.).

2022 m. kovo 23 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1685-968/2022

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-03352-2021-2

Procesinio sprendimo kategorijos: 9.2; 9.3

[Prieiga internete](#)

Dėl kompetentingos institucijos pareigos atsižvelgti į geriausius vaiko interesus bei šeimos gyvenimą, priimant sprendimą išsiųsti užsieniečius iš Lietuvos Respublikos

Byloje kilo ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – atsakovas, Departamentas) sprendimo ir Departamento skundų dėl prieglobsčio sprendimų komisijos sprendimo (toliau – Sprendimai), kuriais, be kita ko, atsisakyta patenkinti pareiškėjų prašymą suteikti prieglobstį ir nuspręsta pareiškėjus išsiųsti į kilmės šalį.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą patenkino, panaikino ginčytus Sprendimus bei įpareigojo Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjų prašymą dėl prieglobsčio Lietuvos Respublikoje jiems suteikimo. Atsakovas su tokiu sprendimu nesutiko ir pateikė apeliacinį skundą, be kita ko, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo motyvais, kad Departamentas nevertino nepilnamečių asmenų padėties Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – Įstatymas) 86 ir 87 straipsnių taikymo aspektu.

Nagrinėdamas apeliacinį skundą, LVAT pažymėjo, kad šioje byloje prieglobsčio prašytojai yra ne tik suaugę asmenys (vyras ir žmona), bet ir trys nepilnametės jų dukterys, tad Departamentas savo sprendime nepagrįstai

nurodė, jog prieglobsčio prašytojai nepriklauso nei vienai iš grupių, kurios gali susidurti su padidinta persekiojimo grėsme ir kad tarp jų nėra pažeidžiamų asmenų. Be to, atsižvelgusi į aktualias ES teisės normas ir ESTT praktiką, teisėjų kolegija nurodė, kad Departamento sprendimo, kiek jis susijęs su pareiškėjų išsiuntimu iš Lietuvos Respublikos, turinys nepatvirtina, jog šiuo atveju buvo atsižvelgta į pareiškėjų vaikų interesus, šeimos gyvenimą ir, ar buvo paisoma šiuo požiūriu negražinimo principo. Anot LVAT, iš šio sprendimo turinio matyti, kad buvo atsižvelgta vien į pareiškėjų neteisėto buvimo Lietuvos Respublikoje faktą, kas neatitinka Direktyvos 2008/115 tikslų, jos 6 konstatuojamosios dalies, kurioje akcentuojama, kad sprendimai turėtų būti priimami dėl kiekvieno konkretaus atvejo atskirai ir vadovaujantis objektyviais kriterijais, t. y. nagrinėjant turėtų būti atsižvelgiama ne vien į neteisėto atvykimo ir neteisėto buvimo faktą. Atsižvelgdamas į tai, LVAT konstatavo, kad Departamento sprendimas savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams (ABTĮ 91 str. 1 d. 1 p.), todėl negali būti laikomas visiškai teisėtu ir pagrįstu.

Atsakovo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2022 m. kovo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1635-756/2022

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-02994-2021-3

Procesinio sprendimo kategorijos: 9.2; 9.3

[Prieiga internete](#)

Dėl Europos prieglobsčio paramos biuro ekspertinės nuomonės vertinimo, nagrinėjant užsieniečio pateiktą prieglobsčio prašymą

Byloje kilo ginčas dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – atsakovas, Departamentas) sprendimo, kuriuo *inter alia* (be kita ko) atsisakyta patenkinti pareiškėjo prašymą suteikti prieglobstį (pabėgėlio statusą ir papildomą apsaugą), pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad Departamento sprendime pagrįstai atsisakyta pareiškėjui suteikti prieglobstį ir nurodyta išsiųsti pareiškėją į kilmės valstybę. Pareiškėjas apeliaciniame skundė teigė, kad pirmosios instancijos teismas rėmėsi atsakovo nepatikimais teiginiais, atsakovas nesirėmė naujausia aktualia kilmės šalies informacija, nors tai yra būtina sąlyga teisingam ir pagrįstam sprendimui priimti.

Atsižvelgdamas į tai, kad nagrinėjant užsieniečio prieglobsčio prašymą byloje buvo pateikta Europos prieglobsčio paramos biuro (toliau – EPPB) ekspertinė nuomonė, LVAT, išnagrinėjęs aktualų teisinį reguliavimą, nurodė, kad EPPB išvada, pateikta individualioje byloje Departamentui, laikytina dokumentu, kuriame yra atlikta prieglobsčio prašymo pirminė analizė, kaip tai yra nurodoma Reglamento (ES) Nr. 439/2010 10 straipsnio a punkte. Taigi EPPB išvada, pateikta individualioje byloje Departamentui, nelaikytina dokumentu, kuriame pasisakoma apie prieglobsčio institucijos turimą priimti sprendimą dėl individualaus prašymo suteikti tarptautinę apsaugą. Departamentas pagal kompetenciją nagrinėdamas individualų užsieniečio prašymą suteikti tarptautinę apsaugą, EPPB išvadą, pateiktą individualioje byloje, turėtų vertinti kartu su kitais prieglobsčio byloje surinktais dokumentais. Minėtos išvados gavimas neatleidžia Departamento nuo pareigos objektyviai ir visapusiškai išnagrinėti individualų tarptautinės apsaugos prašymą.

Nagrinėtos bylos aplinkybėmis LVAT sprendė, kad byloje esantys duomenys vis dėlto buvo pakankami pareiškėjo prašymui suteikti prieglobstį tinkamai išnagrinėti, o pareiškėjo nurodytas aplinkybes ir surinktus duomenis atsakovas įvertino tinkamai bei padarė pagrįstas išvadas dėl pabėgėlio statuso ir papildomos apsaugos pareiškėjui nesuteikimo.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2022 m. kovo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1671-602/2022

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-02977-2021-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 9.2; 9.3

[Prieiga internete](#)

11. Konkurencija

11.5. Nesąžininga konkurencija

11.5.1. Klaidinanti reklama

Dėl televizijoje transliuotos klaidinančios vaistinių tinklo reklamos senjorams

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, ar vaistinių tinklo reklama, kurioje derinta vaizdinė ir garsinė informacija, pažeidė Reklamos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus. Pirmosios instancijos teismas pritarė atsakovo Konkurencijos tarybos išvadoms, jog televizijoje rodoma reklama buvo sudaromas įspūdis, kad nuolaidos senjorams vaistinėje taikomos visada, o pačios nuolaidos įvardintos kaip visa apimančio pobūdžio, nors raštu pateikiamoje informacijoje buvo nurodyta esminė nuolaidų taikymo sąlyga (privalomas trijų pilnų pakuočių, kurių kiekvienos kaina nemažesnė kaip 1,50 Eur, įsigijimas), pakeičianti bei paneigianti garsiniu būdu pateiktus teiginius. Atitinkamai reklama pripažinta pažeidusi reklamos pateikimo būdo ir formos kriterijų.

Nors pareiškėjas teigė reklamą skyręs tik prie lojalumo programos jau prisijungusiems vartotojams, išplėstinė teisėjų kolegija pabrėžė, kad vertinant reklamos vartotojus reikėtų atsižvelgti į vartotojus, kuriuos reklama faktiškai pasiekė, neatsižvelgiant į tai, ar tai buvo išskirtinai tik tie vartotojai, kuriuos pareiškėjas galbūt ketino pasiekti. Reklama buvo nukreipta ne į visus vartotojus apskritai, o tik į tam tikrais bruožais apibrėžtą tikslinę grupę. Nors reklamos žodiniame tekste iš tiesių „Senjoro“ kortelė yra minima kaip sąlyga, reikalinga pasinaudoti reklamuojama nuolaida, atsižvelgta į tai, jog asmenys, galintys pasinaudoti „Senjoro“ kortele, nėra statiška grupė – neturį „Senjoro“ kortelės, tačiau atitinką jos gavimo sąlygas, taip pat pateko į reklama nusitaikytą tikslinę grupę, kadangi tokie senjorai dėl reklamos pasiūlymo galėjo susidomėti vaistine ir, norėdami pasinaudoti nuolaida, prisijungti prie lojalumo programos. Pripažįstant, jog reklamos vartotojai yra tik senjorai (o ne visi vartotojai apskritai), į jų amžiaus lemiamus skirtumus nuo vidutinio vartotojo reikalinga atsižvelgti vertinant vidutinio senjorų grupės asmens portretą, o ne kvalifikuojant juos kaip pažeidžiamą vartotojų grupę.

Reklamoje raštu pateiktoje informacijoje nurodyta nuolaidų taikymo sąlyga (būtinai trijų pilnų pakuočių, kurių kiekvienos kaina ne mažesnė kaip 1,50 Eur, įsigijimas, taip pat kitos sąlygos, susijusios su tam tikrų prekių grupėmis) vertinta kaip esminė (t. y. galinti paveikti asmenų, kuriems skirta reklama ar kuriuos ji pasiekia, ekonominį elgesį) ir iš esmės paneigianti žodžiu išsakomą informaciją bei reklamos vartotojui ja sudaromą įspūdį, jog papildomos sąlygos pasinaudojimui pasiūlymu nėra taikomos.

Išplėstinė teisėjų kolegija pabrėžė, jog nei Konkurencijos taryba, nei pirmosios instancijos teismas nekonstatavo, jog informacijos pateikimas raštu per se (pats savaime) yra neleidžiamas, ar kad žodžiu sakomas tekstas būtinai turi dubliuoti tai, kas parašyta raštu. Vis dėlto negalima situacija, kai reklamose garsinė ir tekstinė informacija, susijusi su esminėmis sąlygomis, viena kitą paneigtų ir klaidintų jų vartotojus dėl tikrosios pasiūlymo esmės. Išplėstinei teisėjų kolegijai nekilo abejonių, jog per 3 sekundes daugiau nei 100 žodžių tekstas, susijęs su reklamuojamu pasiūlymu, tikslinės vartotojų grupės nario objektyviai negalėjo būti perskaitytas, todėl jame pateikta informacija vartotojo praktiškai nepasiekė. Taip pat nepakako to paties teksto rodyti 30 sekundžių – reklamoje žodžiu išsakyta informacija, besikeičiantys vaizdai ir paties teksto konstrukcija neleido vidutiniam tikslinės grupės vartotojui jo perskaityti ir tinkamai įvertinti jame pateiktų sąlygų garsinės informacijos kontekste. Tačiau tokia išvada jokių būdu nereiškia, jog reklamos, kuriose garsinė informacija yra derinama su rašytiniu tekstu, yra per se klaidinančios ar kad toks reklamos formatas negali būti naudojamas – šiuo konkrečiu atveju pareiškėjo pasirinkta lingvistinė formuluotė, teksto konstrukcija ir bendras reklamos įspūdis nulėmė, kad tokia reklama klaidino vartotojus.

Išplėstinė teisėjų kolegija taip pat sutiko, jog vertinant klaidinančią pripažintos reklamos visumą (taigi ir jos formatą, galimybes ne tik žodžiu, bet ir tekstu, vaizdu nurodyti tam tikrą informaciją, nepamirštant to, jog reklama yra kūrybinis, šiek tiek hiperbolizuotas kūrinys, skirtas patraukti ir sudominti vartotoją), galima *inter alia* (be kita ko) atsižvelgti ir į perteikimo priemonės ribotumą. Vis dėlto LVAT savo praktikoje yra išaiškinęs, jog televizija nėra savaime ribotas informacijos pateikimo šaltinis (informaciją galima pateikti tiek vizualiai, tiek žodžiu), todėl pareiškėjo pasirinkta ydinga reklamos žodinė bei vizualinė konstrukcija negali būti teisinama vien pasirinktos perteikimo priemonės specifika, o vien keliuose reklamos šaltiniuose vartotojams teiktos informacijos matematinis sumavimas savaime nereiškia, jog jis eliminuoja klaidinimą konkrečiame reklamos šaltinyje.

Įvertinusi visas reikšmingas aplinkybes (įskaitant apžvelgiamo pažeidimo trukmę ir mastą), išplėstinė teisėjų kolegija pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą ir už Reklamos įstatymo pažeidimą paskirtą piniginę baudą sumažino iki 6 500 Eur.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1057-822/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02955-2019-6

Procesinio sprendimo kategorija 11.5.1

[Prieiga internete](#)

17. Statyba

17.6. Statybos valstybinė priežiūra

Dėl valstybinę statybų priežiūrą vykdančios ir (ar) viešąjį interesą ginančios institucijos teismui pateikto reikalavimo atkurti galimai nepagrįstai pakeistą pastato (patalpų) naudojimo paskirtį turinio, kai šią paskirtį pakeitus nekilnojamojo turto objektai parduodami ar kitaip perleidžiami tretiesiems asmenims

Apžvelgiamoje byloje buvo nagrinėjamas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos (toliau – Inspekcija) prašymas panaikinti (1) savivaldybės administracijos išduotą rašytinį pritarimą statinio projektui, kuriuo siekta pakeisti ginčo pastato ir jame esančių dalies patalpų (naudojimo) paskirtį iš negyvenamosios (svečių namai) į gyvenamosios (pastato – daugiabučių; patalpų – butų), (2) statytojų surašytas deklaracijas apie statybos užbaigimą / paskirties pakeitimą ir (3) ginčo patalpų (naudojimo) paskirties pakeitimus nekilnojamojo turto kadastrė bei nekilnojamojo turto registre. Tokį reikalavimą Inspekcija iš esmės grindė aplinkybe, kad ginčo pastatas neatitiko teritorijų planavimo dokumento sprendinių, taikomų gyvenamiesiems namams.

Išplėstinė teisėjų kolegija pastebėjo, kad teismas, naikindamas tokių dokumentų galiojimą, be kita ko, turėtų nustatyti tikrąjį nuosavybės teisy ribojimo turinį ir įvertinti, ar šis ribojimas proporcingas. Šiuo aspektu LVAT akcentavo kad po ginčo patalpų (naudojimo) paskirties pakeitimo statytojai šias (kaip gyvenamosios (butų) paskirties) patalpas (butus) pirkimo–pardavimo, turto perleidimo sutartimis perleido tretiesiems suinteresuotiems asmenims; po pardavimo gyvenamosios (butų) paskirties patalpoms (butams) nustatyta hipoteka; iš byloje esančių duomenų taip pat buvo matyti, kad dvi ginčo patalpos (butai) yra (prašymo pateikimo teismui metu buvo) naudojamos kaip įgijėjų ar su jais susijusių asmenų gyvenamasis būstas.

Šių aplinkybių kontekste pažymėta, kad pastato bei kaip atskirų nekilnojamojo turto objektų suformuotų patalpų (naudojimo) paskirtis iš esmės apibrėžia (nulemia) šio turto naudojimo bei kitų savininko (naudotojo) teisių įgyvendinimo sąlygas (savaržymus), šių asmenų pareigų naudojantis šiuo turtu turinį (apimtį). Todėl išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad Inspekcijos prašymas buvo susijęs ne tik su statytojo (statytojų) teisėmis ir pareigomis, bet ir su reikšmingais ginčo patalpas įsigijusių asmenų interesais – pareiškėjo siektas tikslas atkurti buvusią ginčo patalpų ir pastato (naudojimo) paskirtį tiesiogiai buvo susijęs su šių patalpų (butų) įgijėjų teisės naudotis šiuo turtu pagal pirkimo–pardavimo, turto perleidimo sutartyse nurodytą (naudojimo) paskirtį suvaržymu (paneigimu). Toks įgijėjų nuosavybės ribojimas gali būti pateisinamas, jeigu tai yra daroma dėl viešojo intereso, šis ribojimas yra proporcingas siekiamam tikslui, t. y. adekvatus ir būtinas.

Savo ruožtu išplėstinė teisėjų kolegija akcentavo, kad toks Inspekcijos, kaip valstybinės valdžios institucijos, siekis atgaline data įsiterpti į jau susiklosčiusius teisinius santykius, įskaitant reguliuojamus privatinės teisės normų, negali būti savitiksliis, o turi būti skirtas apginti viešąjį interesą.

Šiuo klausimu LVAT priminė, kad viešojo intereso gynimo atveju, be kita ko, nuosekliai laikomasi pozicijos, jog jei neteisėti administraciniai aktai jau yra sukėlę materialinius teisinius padarinius, vien administracinio akto panaikinimas, nesiejant to su atitinkamų materialinių teisinių padarinių pašalinimu, savaime neleistų apginti viešojo intereso – ginant viešąjį interesą yra svarbu, kad būtų panaikinti visi teisės aktai, kurie laikytini neteisėtų veiksmų teisinėmis pasekmėmis.

Nagrinėtu atveju nekilnojamojo turto registre buvo įregistruoti juridiniai faktai apie ginčo patalpų (gyvenamosios (butų) paskirties) perleidimą tretiesiems suinteresuotiems asmenims bei šiems asmenims priklausančių butų hipoteką. Tačiau, reikšdamas reikalavimus, kuriais atgaline data įsiterpiama į jau susiklosčiusius teisinius santykius, pareiškėjas nesiekė ginčijamo administracinio akto bei vienašalių sandorių (deklaracijų) sukeltų pasekmių pašalinimo – visiškai ignoravo butų pirkimo–pardavimo, perleidimo sutartis ir kitus civilinius sandorius, sudarytus po aptariamos paskirties pakeitimo.

Kaip pažymėjo išplėstinė teisėjų kolegija, kadangi nacionalinėje teisėje vartojama aptariamų nekilnojamojo turto objektų (naudojimo) paskirtis siejama su viešame registre nurodyta, pareiškėjo siekis atkurti buvusią ginčo patalpų ir pastato (naudojimo) paskirtį nagrinėtu atveju buvo neatsiejamas nuo reikalavimo pakeisti atitinkamus nekilnojamojo turto kadastrė ir nekilnojamojo turto registro duomenis. Tačiau taip pat pabrėžta, kad nekilnojamojo turto registre nurodyta ginčo patalpų (naudojimo) paskirtis taip pat yra jame (registre) įregistruotų nuosavybės teisių turinio dalis. Tai lemia, kad aptariamų viešųjų registru duomenų pakeitimas pareiškėjo nurodomu būdu nagrinėtu atveju buvo galimas tik, pirma, pakeitus (panaikinus) atitinkamas minėtų sutarčių nuostatas ir, antra, taip pat išsprendus klausimą dėl dabartinių savininkų nuostolių (žalos) kompensavimo pakeitus šių nekilnojamojo turto objektų (naudojimo) paskirtį.

Kadangi pareiškėjas reikalavimų dėl minėtų sutarčių pakeitimo (dalies panaikinimo) bei su tuo susijusių savininkų praradimų kompensavimo (žalos atlyginimo) nereiškė, taip pat nustačius kitus keliamų reikalavimų trūkumus, pripažinta, kad jo pateiktas pareiškimas ginti viešąjį interesą buvo netinkamas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2022 m. kovo 30 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-989-502/2022

Teismo proceso Nr. 2-68-3-07800-2017-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 17.3.3; 17.6

[Prieiga internete](#)

21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė

21.2. Tarnybinės nuobaudos

Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo, nustačius netinkamą Bendrojo pagalbos centro pareigūno reagavimą į pagalbos skambutį

Pareiškėja kreipėsi į teismą, prašydama panaikinti Bendrojo pagalbos centro (toliau – Centras) viršininko įsakymu paskirtą tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą – už tai, kad pareiškėja netinkamai įvertino skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 gautą pranešėjo pagalbos prašymą, operatyviai neišsiaiškino reikalingos informacijos, uždavė papildomus nereikšmingus ir nebūtinus klausimus, teikė neetiškas replikas, nesilaikė kalbos ir elgesio kultūros, tuo sukėlė skambinančiojo susierzinimą ir konfliktinę situaciją, tinkamai neprisistatė, suteikė neteisingą informaciją, neparengė ir skubiosios pagalbos tarnybai (policijai) neperdavė pranešimo apie pagalbos poreikį, parengė pranešimą apie pagalbos poreikį, kurį klasifikavo neteisingu įvykio tipu ir jame iš dalies nurodė neteisingą prašymo esmę.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos skundą tenkino – panaikino Centro viršininko įsakymu pareiškėjai paskirtą tarnybinę nuobaudą.

LVAT pažymėjo, jog pareiškėja patraukta atsakomybėn dėl to, kad pažeidė Bendrojo pagalbos centro įstatymo (toliau – BPCĮ) 4 straipsnio 2 dalį (Centro veikla grindžiama ir operatyvumo principu, kuris reiškia, kad Centras užtikrina neatidėliotiną ir tikslų reagavimą į pagalbos prašymus), 16 straipsnio 1 dalies 1 punktą (Centro pareigūnas privalo tinkamai įvertinti pagalbos prašymus; perduoti pranešimą apie pagalbos poreikį reikiams pagalbos tarnyboms ir, jei reikia, teikti pagalbą iki pagalbos tarnybų atvykimo arba, jei įmanoma, suteikti pagalbą telefonu) ir 2 punktą (Centro pareigūnas privalo pagal kompetenciją užtikrinti Centro informacinėje sistemoje esančių duomenų teisingumą ir saugumą) bei su BPCĮ susijusį teisinį reguliavimą – Centro viršininko 2020 m. balandžio 30 įsakymu Nr. 41V-25 patvirtintų Atsakymo į pagalbos skambučius ir reagavimo į pagalbos prašymus taisyklių (toliau – Taisyklės), taip pat Sąveikos sutarties¹ nuostatas.

Remdamasis BPCĮ 2 straipsnio 4 dalies nuostatomis, kuriose įtvirtinta, kad pagalbos prašymas – skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112, iškvieta „eCall“ ar kitomis Centre įdiegtomis ryšio priemonėmis gaunamas prašymas pagal skubiosios pagalbos tarnybų kompetenciją suteikti pagalbą, kai pranešama apie šio straipsnio 9 dalyje nurodytas aplinkybes, LVAT nesutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad ginčo skambutis nepateko į minėtą sąvoką. LVAT pabrėžė, jog pagrindinis Centro uždavinys yra užtikrinti atsakymą į pagalbos skambučius ir reagavimą į pagalbos prašymus (BPCĮ 9 str. 1 d.); ar tai yra pagalbos prašymas, pareigūnas turi nuspręsti vadovaudamasis teisiniu reguliavimu, visų pirma, BPCĮ bei su juo susijusiais kitais teisės aktais. LVAT konstatavo, kad ginčo skambučiu buvo prašoma policijos pagalbos dėl kaimynystėje keliamo per didelio triukšmo (garso įrašas neleidžia abejoti, kad triukšmas buvo), todėl turėjo būti paisoma Sąveikos sutarties, pagal kurią prie įvairių viešosios tvarkos pažeidimų priskiriama ir informacija apie rimties sutrikdymą, pasireiškiantį triukšmavimu (triukšmu). Įvertinęs Sąveikos sutarties 1 priedo 7.1 punkto grafą, 2 priedo 37 punktą, LVAT darė išvadą, kad Centrai pakanka tik fakto, kad yra keliamas triukšmas, neatsižvelgiant į tai, koku paros metu, kas ir kaip jį sukelia.

Išklausęs byloje esantį skambučio garso įrašą, LVAT pažymėjo, jog pareiškėjos bendravimas su skambinančiuoju neatitiko keliamų reikalavimų – pokalbio turinys nebuvo etiškas, asmuo, besikreipęs pagalbos, buvo ne kartą pertrauktas, jam užduoti retorinio pobūdžio klausimai, replikuota, bendravimo tonas nesuderinamas su faktine situacija, atsisakyta prisistatyti, nors tam nebuvo jokios priežasties. Todėl teisėjų

¹ Bendrojo pagalbos centro ir Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2020 m. sausio 22 d. sąveikos sutartis Nr. F11-3/5-IL-1172.

kolegija darė išvadą, kad atsakovo sprendimas (bendrine prasme) pripažinti, kad pareiškėja pažeidė Taisyklių 4.4 punktą (pamainos darbuotojas, prireikus, užduoda papildomų klausimų, siekdamas nustatyti, ar gautas prašymas (pranešimas) suteikti pagalbą gali būti laikomas pagalbos prašymu), 4.7.1 punktą, 7.3 punktą (pamainos darbuotojas skambinančio asmens prašymu (reikalavimu) prisistato, pasako įstaigos ir struktūrinio padalinio pavadinimą, savo pareigas ir vardą (išskyrus atvejus, kai pamainos darbuotojui grasinama ar jis piktavališkai įžeidinėjamas), 9.1 punktą (bendrauti pagarbiai ir mandagiai, puoselėti kalbos ir elgesio kultūrą), 9.3 punktą (nekritikuoti ir nemoralizuoti), 9.4 punktą (nekonfliktuoti ir vengti konfliktinių situacijų), 10.6 punktą (nereplikuoti ir / ar nekomentuoti situaciją (įvykį), jei tai nėra būtina tinkamam reagavimui į pagalbos prašymą), taip pat Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr.1-319 patvirtinto Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos etikos kodekso 7.1 punktą (griežtai laikytis etikos principų ir taisyklių), 7.2 punktą (nepriekaištingai ir atsakingai atlikti savo pareigas, nustatytas įstatymuose, kituose teisės aktuose ir valstybės tarnautojo pareigybės prašyme), 7.9 punktą (saugoti nepriekaištingą valstybės tarnautojų autoritetą), 7.13 punktą (bendrauti su žmonėmis pagarbiai ir mandagiai, puoselėti savo kalbos ir elgesio kultūrą), buvo neabejotinai pagrįstas.

Teisėjų kolegija darė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas bylą ir vertindamas pateiktus duomenis, pastaruosius įvertino netinkamai, dėl ko buvo priimtas neteisėtas bei nepagrįstas sprendimas, kuris turi būti panaikintas, konstatuojant, kad ginčijami pareiškėjos veiksmai buvo nesuderinami su skundžiamame įsakyme nurodytu teisiniu reguliavimu.

2022 m. kovo 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-235-556/2022

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00046-2021-8

Procesinio sprendimo kategorija 21.2

[Prieiga internete](#)

21.3 Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

21.3.12. Kiti valstybės tarnautojų atleidimo pagrindai

Dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų, nustačius, kad stodamas į valstybės tarnybą jis pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas

Nagrinėtos bylos dalyku, be kita ko, buvo aplinkos ministro įsakymo, kuriuo pareiškėja atleista iš Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) direktorės pareigų (toliau – Įsakymas).

Įsakymu pareiškėja iš Departamento direktorės pareigų atleista pagal Valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 51 straipsnio 1 dalies 8 punktą (kai paaiškėja, kad stodamas į valstybės tarnybą valstybės tarnautojas pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas), nustačius, kad ji pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją apie vadovaujamojo darbo stažą, būtiną Departamento direktoriaus pareigybei užimti.

LVAT konstatavo, kad VTĮ 51 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostata yra savarankiškas atleidimo iš valstybės tarnybos pagrindas, kuris gali būti pritaikytas, nustačius tokias esmines aplinkybes: 1) asmuo, stodamas į valstybės tarnybą pateikė suklastotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis; 2) tokie duomenys pateikti asmens, stojančio į valstybės tarnybą, valia; 3) pateiktų duomenų pobūdis lemia, kad dėl jų asmuo negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas; 4) minėta aplinkybė paaiškėja po asmens priėmimo į valstybės tarnybą. Atsakovas, priimdamas sprendimą dėl asmens atleidimo iš valstybės tarnybos pagal VTĮ 51 straipsnio 1 dalies 8 punktą, neturi pareigos atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimo. Kita vertus, atsižvelgiant į asmeniui kylančių pasekmių pobūdį ir sunkumą, atleidžiamam valstybės tarnautojui turi būti užtikrintos pagrindinės procedūros teisės – jis turi būti supažindintas su informacija ir dokumentais, lemiančiais atleidimą iš valstybės tarnybos, jam turi būti sudaryta galimybė pateikti paaiškinimus.

Pareiškėja savo vadovaujamojo darbo patirtį grindė pirmininkavimu Darbo grupei², byloje esminis ginčas kilo dėl pareiškėjos nurodytos aplinkybės, kad Darbo grupė veiklą tęsė ir po 2018 m. birželio 30 d. Įvertinusi byloje pateiktus duomenis, kad dokumentų valdymo sistemoje ir popierinių dokumentų archyve nėra registruotas patvirtintas šios Darbo grupės reglamentas, pasitarimų protokolai, nėra raštų, garso įrašų ar kitų darbinių dokumentų, patvirtinančių pavedimų Darbo grupės nariams formulavimą ir tokių pavedimų kontrolę, Darbo grupės narių užduočių vykdymą, narių darbo koordinavimą ir kontrolę, narių funkcijų vykdymą, atstovavimą Darbo grupei, vadovavimą Darbo grupės posėdžiams, posėdžių medžiagos rengimą ir platinimą, tarpinstitucinius susitikimus ir pan., teisėjų kolegija darė išvadą, kad oficialaus pobūdžio duomenų ir rašytinių įrodymų apie Darbo grupės veiklą po 2018 m. birželio 30 d. nėra. LVAT pažymėjo, jog atsižvelgiant į įrodinėjimo dalyką – vadovaujamojo darbo patirtį, reikalingą valstybės tarnautojui užimant atsakingas Departamento direktoriaus pareigas, tokią patirtį patvirtinančių oficialaus pobūdžio rašytinių duomenų svarba yra labai didelė, iš esmės lemianti reikšmingo fakto nustatymą. Vertindama pareiškėjos argumentus dėl Darbo grupės veiklos po 2018 m. birželio 30 d., teisėjų kolegija taip pat akcentavo, jog be Darbo grupės 2018–2019 metais būtent visiems su inovacijų reforma susijusiems klausimams įgyvendinti buvo sudarytos net 9 tarpinstitucinės nuolatinio pobūdžio tęstinės darbo grupės, į dalies jų sudėtį buvo įtraukta pareiškėja. Teikiant informaciją Seimui, kitoms institucijoms, šios darbo grupės buvo nurodomos kaip pagrindinės inovacijų reformos įgyvendintojos (turėjusios darbo reglamentas, protokolus, kitus dokumentus), šios darbo grupės buvo veikiančios, atliko joms priskirtas funkcijas, tikslines užduotis.

Pareiškėjos argumentų, kad ji dalyvavo dalies minėtų 2018–2019 metais sudarytų su inovacijų reforma susijusiems klausimams įgyvendinti darbo grupių veikloje, buvo dalies šių darbo grupių pirmininko pavaduotoja, LVAT nelaikė pagrindu vertinti šios veiklos, kaip vadovaujamojo darbo patirties, kadangi pretenduodama į Departamento direktorės pareigas konkurso būdu pareiškėja nebuvo nurodžiusi dalyvavimo kitose darbo grupėse aplinkybių, o Valstybės tarnybos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nedisponavo tokio pobūdžio informacija. Be to, byloje nebuvo įrodymų, patvirtinančių faktus, kad pareiškėja realiai būtų atlikusi vadovės (pirmininkės) pareigas vėliau sudarytose darbo grupėse. Vien aplinkybė, kad pareiškėja buvo paskirta kai kurių darbo grupių pirmininko pavaduotoja, nėra pagrindas vertinti, kad ji *de facto* (faktiškai) įgijo vadovaujamojo darbo patirties, nes Metodika³ tokio pobūdžio nuolatinėse darbo grupėse vadovaujamojo darbo patirčiai priskiria tik darbo grupės (ar pan.) vadovo pareigas.

Įvertinęs byloje nustatytas aplinkybes, LVAT darė išvadą, kad pareiškėja savo valia pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją, dėl kurios ji negalėjo būti priimta į konkrečias valstybės tarnautojos pareigas, tokios aplinkybės paaiškėjo po jos paskyrimo eiti Departamento direktorės pareigas konkurso būdu. Todėl atsakovas privalėjo, vadovaudamasis VTĮ 51 straipsnio 1 dalies 8 punktu, atleisti pareiškėją iš valstybės tarnybos. Aplinkybes, kad pareiškėja nebuvo informuota apie gautus dokumentus, nurodytus kaip įsakymo priėmimo pagrindas, kad jai nebuvo suteikta galimybė pasiaiškinti, LVAT laikė pažeidimais, neturėjusiais įtakos atleidimo iš tarnybos teisėtumui ir pagrįstumui. LVAT pažymėjo, jog bylos nagrinėjimo metu pareiškėjai buvo sudaryta galimybė susipažinti su visais dokumentais, teikti įrodymus ir paaiškinimus, tačiau nebuvo paneigta aplinkybė, kad dalyvaujama konkurse į Departamento direktoriaus pareigas, ji neturėjo pakankamai vadovaujamojo darbo patirties.

LVAT taip pat pažymėjo, jog tikrovės neatitinkančios informacijos nurodymas, kai tokia informacija suteikia pretendentui nepagrįstą pranašumą, iš esmės pažeidžia kitų konkurso dalyvių teises ir teisėtus lūkesčius. Aplinkybė, kad pareiškėja prieš tai ėjo kitas valstybės tarnautojos pareigas, laikytina nereikšminga sprendžiant dėl jos atleidimo iš valstybės tarnybos teisėtumo pasekmių proporcingumo aspektu, nes pareiškėja tiek dėl dalyvavimo konkurse, tiek dėl konkrečios informacijos apie vadovaujamojo darbo patirtį pateikimo apsisprendė savo valia, t. y. veikė savo rizika, todėl nėra pagrindo kokia nors forma perkelti atsakovui atsakomybę už pareiškėjai kilusias neigiamas pasekmes. Pranešėjo statuso suteikimas taip pat neriboja darbdavio galimybių veiksmingai vykdyti įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas, jeigu ginčo atveju darbdavys galės įrodyti, kad neigiamų padarinių asmuo, pateikęs informaciją apie pažeidimą, patyrė ne dėl jo pranešimo ar

² Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 4-238 pareiškėja buvo paskirta pirmininkauti Teisėkūros iniciatyvų mokslo, technologijų ir inovacijų viešojo valdymo sistemai tobulinti darbo grupei, kurios pasiektas rezultatas – Technologijų ir inovacijų įstatymo projektas, kurį Seimas priėmė 2018 m. birželio 30 d.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtinta Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika.

pateiktos informacijos apie pažeidimą (Pranešėjų apsaugos įstatymo 10 str. 1 d.). Nagrinėjamu atveju pareiškėjos atleidimas iš valstybės tarnybos nebuvo susijęs su jos turimu pranešėjos statusu.

LVAT atmetė pareiškėjos apeliacinį skundą.

2022 m. kovo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1173-492/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01560-2021-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.3.2; 21.2; 21.3.12

[Prieiga internete](#)

26. Asmens duomenų teisinė apsauga

Dėl duomenų apie paciento šeimos narius, nurodytų epikrizėje, laikymo atitinkamų paciento šeimos narių asmens duomenimis

Pareiškėjas J. J. kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas panaikinti atsakovo Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) 2020 m. rugpjūčio 24 d. sprendimą (toliau – Sprendimas), be kita ko, teigdamas, kad atsakovas nepagrįstai nenustatė BDAR pažeidimo.

Atsakovas teigė nustatęs, jog ligoninės dokumente nurodyta informacija apie pareiškėją laikytina pareiškėjo sūnaus duomenimis, tokios informacijos apie pareiškėją tvarkymui netaikytinas BDAR, todėl nebuvo pagrindo tirti minėto dokumento perdavimo tretiesiems asmenims pagrįstumo. Pasak atsakovo, duomenys apie paciento šeimos situaciją rinkti siekiant ne įvertinti ar nagrinėti pareiškėjo padėtį ir ne daryti jam įtaką, o užtikrinti tinkamą pareiškėjo sūnaus ligos diagnostiką.

LVAT pažymėjo, kad nagrinėtu atveju ginčo epikrizėje nurodyti paciento duomenys (vardas, pavardė, gimimo data, adresas ir kt.), taip pat duomenys apie paciento tėvų (įskaitant pareiškėją) darbą (darboviečių ir einamų pareigų pavadinimai), tėvo (pareiškėjo) šeiminingą padėtį (ankstesnę santuoką, kitus vaikus ir pan.), nurodyta, kad pacientas gyvena pas tėvus, ir kt. Taigi, epikrizėje yra duomenys apie pareiškėjo sūnaus vardą, pavardę ir gimimo datą, pareiškėjo adresą, pareiškėjo darbovietės pavadinimą ir einamas pareigas, taip pat anksčiau eitas pareigas, pareiškėjo šeiminingą padėtį ir kt.

Teisėjų kolegija nenustatė pagrindo nesutikti su pirmosios instancijos teismo išvada, kad ginčo epikrizėje užfiksuoti duomenys apie pareiškėją laikytini pareiškėjo asmens duomenimis. Tai, kad informaciją apie pareiškėją pateikė jo sūnus, kad (kiek žinoma) iki šiol ši informacija buvo naudojama tik siekiant suteikti sveikatos priežiūros paslaugas pareiškėjo sūnui, savaime nepaneigia skundžiamame teismo sprendime pateikto vertinimo. Aplinkybės, kad sveikatos priežiūros įstaiga yra pasirinkusi sisteminti informaciją pagal pareiškėjo sūnų (pacientą), kad duomenų subjekto teisių užtikrinimas pareikalautų papildomų resursų (pvz., surasti duomenis apie duomenų subjektą, pagal kurį informacija nėra susisteminta; spręsti dėl jo prašymų susipažinti su duomenimis, ištaisyti duomenis ir kt.), nėra teisiškai reikšmingos sprendžiant, ar tam tikra informacija laikytina pareiškėjo asmens duomenimis. Akcentuota, kad, remiantis atsakovo pozicija, pareiškėjas netektų galimybės ginti galbūt pažeistas savo teises ir teisėtus interesus tais atvejais, kai duomenys apie jo darbo vietą ir pareigas, ankstesnę santuoką, santykius šeimoje su vaikais ir pan. būtų neteisėtai paskelbti viešai ar kitaip netinkamai tvarkomi, o jo teisių ir teisėtų interesų gynyba priklausytų išimtinai tik nuo kito asmens – paciento, dėl kurio surašyta ginčo epikrizė, – valios. Tokia situacija nesuderinama su teisės aktų reikalavimais, kurių tikslas – saugoti fizinių asmenų pagrindines teises ir laisves, visų pirma, jų teisę į asmens duomenų apsaugą (BDAR 2 str., Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 1 str. 1 d.). Nagrinėtu atveju pareiškėjas kaip tik ir kėlė ginčą dėl jo asmens duomenų perdavimo tretiesiems asmenims teisėtumo.

Apibendrinama išdėstytus motyvus, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai panaikino Sprendimo dalį ta apimtimi, kuria jis susijęs su pareiškėjo teisėmis ir interesais, ir nurodė atsakovui išnagrinėti atitinkamą pareiškėjo skundo dalį. Atsižvelgiant į tai, atsakovo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2022 m. kovo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-233-525/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02960-2020-4

Procesinio sprendimo kategorija 26

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl poveikio priemonės ir nurodymo nemokumo administratoriui skyrimo

Ginčas byloje kilo dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) įsakymo, kuriuo pareiškėjams – nemokumo administratoriams – pritaikyta poveikio priemonė (įspėjimas) ir skirtas nurodymas ištaisyti nustatytus trūkumus – pateikti kreditoriui informaciją apie bankrutuojančios įmonės finansinę būklę, pagrįstumo ir teisėtumo.

Įspėjimas ir nurodymas ginčo įsakymu pareiškėjams skirti už tai, kad jie vilkino įmonės bankroto procesą ir piniginių lėšų kreditoriams paskirstymą – be įmonės kreditorių pritarimo advokatui sumokėjo sumą, viršijančią sąmatą, dėl šio pritarimo kreipėsi po to, kai atliko veiksmus, vėliau kreditorių susirinkimuose kėlė pakartotinius klausimus dėl atlyginimo advokatui sumokėjimo, nors dėl sąnaudų padidinimo jau buvo pradėti teisiniai ginčai.

Įvertinęs įmonių bankroto įstatyme ir Juridinių asmenų nemokumo įstatyme ginčo laikotarpiu įtvirtintą teisinį reguliavimą, susijusį su nemokumo administratoriaus pareigomis ginti visų kreditorių, bankrutuojančios įmonės teises ir interesus, organizuoti ir atlikti būtinus bankroto proceso darbus ir tai daryti vadovaujantis efektyvumo principu, LVAT konstatavo, kad Tarnyba pareiškėjų elgesį pagrįstai ir teisėtai pripažino efektyvumo principo nemokumo procese pažeidimu bei bankroto procedūros vilkinimu. LVAT taip pat pažymėjo, jog Tarnyba, vykdydama funkciją prižiūrėti nemokumo administratorių veiklą, jiems administruojant nemokumo procesus, turi teisę tikrinti nemokumo administratorių veiklą Juridinių asmenų nemokumo įstatymo kontekste nelaukiant civilinio ar kito pobūdžio teisminių ginčų pabaigos.

Remdamasis įmonių bankroto įstatyme ir Juridinių asmenų nemokumo įstatyme įtvirtinta kreditoriaus teise iš nemokumo administratoriaus gauti informaciją apie juridinio asmens finansinę būklę, kuriai priskirtina ir informacija apie bankrutuojančios įmonės sąskaitos likutį, LVAT darė išvadą, kad nemokumo administratoriui kyla pareiga tokią informaciją pateikti. Byloje nustatyta, kad į kreditoriaus rašytinius prašymus pateikti informaciją apie įmonės sąskaitoje sukauptų lėšų likutį pareiškėjai prašomos informacijos nepateikė, atsakymais nurodė tik visų įplaukų sumą, kas nėra tapatu informacijai apie įmonės sąskaitoje sukauptų lėšų likutį, todėl atsakovas pagrįstai konstatavo Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 66 straipsnio 1 dalies 20 punkte įtvirtintos nemokumo administratoriaus pareigos neįvykdymą.

LVAT atmetė pareiškėjų apeliacinį skundą.

2022 m. kovo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-449-629/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03831-2020-2

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.4. Skundo atsiėmimas, tikslinimas ir pakeitimas

Dėl vienas po kito paduotų apeliacinių skundų, surašytų skirtingų advokatų, atstovaujančių užsieniečiui

Nagrinėtu atveju nustatyta, kad Vilniaus apygardos administracinis teismas pareiškėjos atžvilgiu sprendimą dėl Migracijos departamento sprendimo ir šio departamento Komisijos sprendimo panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus priėmė 2022 m. vasario 4 d. bei tą pačią dieną šio sprendimo nuorašą per Elektroninių paslaugų portalą (EPP) išsiuntė pareiškėjos atstovams ir atsakovui.

Vilniaus apygardos administraciniame teisme 2022 m. vasario 18 d. buvo gautas (per EPP išsiųstas 2022 m. vasario 17 d.) apeliacinis skundas, parengtas pareiškėjai paskirto Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos advokato P. V. Šis apeliacinis skundas Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. vasario 21 d. nutartimi buvo priimtas ir išsiųstas LVAT. Vilniaus apygardos administraciniame teisme 2022 m. vasario 28 d. buvo gautas (per EPP išsiųstas tą pačią dieną) patikslintas apeliacinis skundas dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. vasario 4 d. sprendimo, parengtas advokato R. S., kuris pareiškėjos interesus atstovavo pirmosios instancijos teisme pagal 2021 m. lapkričio 23 d. su pareiškėja sudarytą atstovavimo sutartį, kurioje numatyta, kad advokatas turi teisę, be kita ko, parengti ir pateikti apeliacinį skundą klientės vardu. Patikslintame

apeliaciniame skunde nurodyta, kad pareiškėja atsisakė valstybės garantuojamos teisinės pagalbos atstovo paslaugų, byla bus vedama per advokatą R. S.

Vilniaus apygardos administracinis teismas atsisakė priimti patikslintą apeliacinį skundą, kaip pateiktą praleidus nustatytą apeliacinio skundo padavimo terminą. Teismas nurodė, kad ABTĮ nėra nustatytos teisės, pasibaigus apeliacinio skundo padavimo terminui, keisti (papildyti) apeliacinį skundą. Ta aplinkybė, jog apeliante atsisakė valstybės garantuojamos teisinės pagalbos atstovo ir pasirinko kitą, savaime nereiškia, jog pareiškėjos lėšomis samdomas atstovas, kuris, be kita ko, dalyvavo ir bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme, nėra saistomas apeliacinio skundo padavimo terminų.

Pagal Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties 140 straipsnio 4 dalį, priimtas sprendimas gali būti skundžiamas LVAT per 14 dienų nuo sprendimo paskelbimo. Atsižvelgiant į tai, atmesti atskirojo skundo argumentai, kad apeliaciniam skundui tokio pobūdžio bylose paduoti taikomas ABTĮ 132 straipsnyje nustatytas bendrasis 30 dienų apeliacinio skundo padavimo terminas, ir patikslintas apeliacinis skundas yra paduotas nepraleidus įstatyme nustatyto termino. Kita vertus, ABTĮ 138 straipsnio 3 dalies 1 punktą nustato, kad apeliacinis skundas nepriimamas ir grąžinamas apeliantui, jeigu apeliacinis skundas paduotas praleidus nustatytą apeliacinio skundo padavimo terminą ir šis terminas neatnaujinamas.

Teisėjų kolegija vertino, kad nagrinėtu atveju egzistuoja pagrindas atnaujinti patikslinto apeliacinio skundo padavimo terminą. Nustatyta, kad pirmosios instancijos teismas, sprenddamas pareiškėjos atstovo advokato P. V. pateikto apeliacinio skundo priėmimo klausimą, neatsižvelgė į tai, kad pateiktas apeliacinis skundas turi esminių trūkumų, todėl turėjo nustatyti terminą apeliacinio skundo trūkumams pašalinti. Pirmosios instancijos teismas šios pareigos neįvykdė, pažeisdamas proceso teisės normas, kas sąlygojo apeliacinio skundo su trūkumais priėmimą ir perdavimą apeliacinės instancijos teismui.

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į pareiškėjos statusą – užsienietė, prieglobsčio prašytoja, į tai, kad nagrinėjant prieglobsčio bylas itin svarbus operatyvumo principas, nes tokioms byloms nustatyti itin trumpi išnagrinėjimo terminai, priimtas nagrinėti apeliacinis skundas turi esminių trūkumų, įvertinusi patikslinto apeliacinio skundo turinį, kuriame pateikti išsamūs nesutikimo su pirmosios instancijos teismo sprendimu motyvai, į tai, kad pareiškėja išreiškė valią atsisakyti valstybės garantuojamos teisinės pagalbos atstovo teisinių paslaugų, bei gindama pareiškėjos interesus, kurie negali būti suvaržyti dėl pirmosios instancijos teismo padarytos pažaidos, vadovaudamasi teisingumo, protingumo, sąžiningumo kriterijais, atnaujino terminą patikslintam apeliaciniam skundui pateikti ir jį priėmė bei nustatė, kad Vilniaus apygardos administracinio teismo 2022 m. vasario 4 d. sprendimo apskundimo procesas apeliacinės instancijos teisme vyks pagal patikslintą advokato R. S. parengtą apeliacinį skundą.

Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartis panaikinta ir klausimas išspręstas iš esmės – patikslintas apeliacinis skundas priimtas.

2022 m. kovo 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-252-502/2022

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04158-2021-6

Procesinio sprendimo kategorija 43.3

[Prieiga internete](#)

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTĮ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmai, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl Kalėjimų departamento sprendimo steigti pusiaukelės namus

Pareiškėjai Girionių bendruomenės centras „Girionys“ ir G. D. kreipėsi į teismą su skundu, prašydami panaikinti Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Departamentas) direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. V-429 „Dėl pusiaukelės namų plėtros 2022–2024 m. priemonių plano patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas) dalį dėl pusiaukelės namų plėtros 2022–2024 m. priemonių plano (toliau – Planas) 2 punkto, kuriuo nutarta įsteigti pusiaukelės namus Kauno rajone.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad Įsakymas priimtas vadovaujantis teisingumo ministro 2012 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 1R-58 patvirtintų Departamento nuostatų 17.5 papunkčiu, siekiant užtikrinti palankesnes laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų socialinės rehabilitacijos galimybes. Įsakymu nėra nutarta įsteigti Kauno pusiaukelės namus; tik suplanuota juos įsteigti, todėl tai yra organizacinio pobūdžio

dokumentas, šiuo klausimu nėra priimti jokie viešojo administravimo subjekto sprendimai, nėra nustatyti įpareigojimai ar patvarkymai pareiškėjams. Teismas pareiškėjų skundą atsisakė priimti.

Tačiau LVAT atkreipė dėmesį, kad pagal Departamento nuostatų 17.5 papunktį Departamento direktorius, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, leidžia įsakymus ir kontroliuoja, kaip jie vykdomi, pasirašo įgaliojimus, kitus vidaus administravimo dokumentus. Pareiškėjai kreipėsi į teismą su skundu, prašydami panaikinti įsakymu, kuris priimtas būtent vadovaujantis nurodytu Departamento nuostatų 17.5 papunkčiu, patvirtinto Plano 2 punktą, kuriuo įsteigiami Kauno pusiaukelės namai. Įvertinusi tai, taip pat pareiškėjų skunde išdėstytus argumentus, kuriais pareiškėjai grindžia, kad įsakymas yra, be kita ko, nemotyvuotas, priimtas viršijant suteiktus įgaliojimus, pažeidžiant tokio teisės akto priėmimo procedūrą, teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad bylos nenagrinėjant iš esmės, skundo priėmimo stadijoje negalima konstatuoti, kad įsakymu patvirtinto Plano 2 punktas pareiškėjų teisėms ir pareigoms nedaro įtakos bei pareiškėjų teisių ir (ar) įstatymu saugomų interesų nepažeidžia, t. y. nesukelia pareiškėjams jokių teisinių pasekmių. Teisėjų kolegijos vertinimu, tik bylą nagrinėjant iš esmės, būtų galima įvertinti, ar pareiškėjų teisės ir (ar) įstatymų saugomi interesai priėmus įsakymą nebuvo pažeisti, ar jų teisėms ir pareigoms įsakymu patvirtinto Plano 2 punktu nedaroma įtaka.

2022 m. kovo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-218-525/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00543-2022-1

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

43.5.1.2 Bendrosios kompetencijos teismams, Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui priskirtinos bylos

Dėl savivaldybės administracijos sprendimo neįtraukti paraiškos į iš savivaldybės biudžeto finansuojamus projektus

Pareiškėjas VŠĮ futbolo klubas „Riteriai“ kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorės įsakymą „Dėl finansuojamų ir nefinansuojamų sporto projektų sąrašų tvirtinimo“.

Pirmosios instancijos teismas nutartimi atsisakė priimti pareiškėjo skundą kaip nepriskirtiną administracinių teismų kompetencijai bei išaiškino pareiškėjui teisę kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą.

LVAT, patvirtindamas šią išvadą, pažymėjo, kad, pareiškėjo teigimu, jo paraiška nepagrįstai buvo įtraukta į nefinansuojamų projektų sąrašą, kadangi VŠĮ futbolo klubo „Žalgiris“ paraiška buvo neteisėtai įtraukta į finansuojamų projektų sąrašą. Ginčo įsakymas priimtas vadovaujantis, be kita ko, atitinkamais Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. lapkričio 18 d. sprendimu Nr. 1-747 patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšomis remiamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo punktais. Teisėjų kolegijai tiek iš minėto aprašo, tiek iš Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintų Kvietimų dalyvauti Vilniaus miesto savivaldybės 2022, 2023 ir 2024 metų biudžeto lėšomis finansuojamų aukšto meistriškumo sporto projektų atrankose sąlygų buvo matyti, kad paraiškų vertinimas (atranka), dėl kurio rezultatų, įformintų ginčo įsakymu, pareiškėjas kreipėsi į teismą, iš esmės yra viešas konkursas, kurio pagrindinės sąlygos ir tvarka reglamentuojamos CK Šeštosios knygos XLIX skyriuje. Pareiškėjo keliamas ginčas susijęs su savivaldybės biudžeto lėšomis remiamų sporto projektų atrinkimu finansavimui. Tokios atrankos (konkurso) tikslas – sudaryti savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį su atrinktais pareiškėjais. Taigi ginčas yra kilęs iš viešo konkurso teisinių santykių, kurie reglamentuojami civilinės teisės normomis. Dalyvaudama šiuose teisiniuose santykiuose, savivaldybės administracija veikia ne kaip viešojo administravimo subjektas, bet kaip civilinių teisinių santykių subjektas.

Pareiškėjo atskirasis skundas atmestas.

2022 m. kovo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-120-629/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05129-2021-5

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.2

[Prieiga internete](#)

48. Taikos sutartis

Dėl taikos sutarties sudarymo konkurencijos byloje

Ginčas administracinėje byloje kilo dėl Konkurencijos tarybos 2019 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. 1S-87 (2019) „Dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose kelių ir gatvių remonto bei melioracijos darbams pirkti atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams“ dalies, kuria UAB „Pasvalio melioracija“ ir UAB „Jadrana“ už Konkurencijos įstatymo nuostatų pažeidimą solidariai paskirta 399 200 Eur bauda, pagrįstumo ir teisėtumo.

Bylą nagrinėjant LVAT, gautos Konkurencijos tarybos ir UAB „Jadrana“ bei UAB „Pasvalio melioracijos“ sudarytos taikos sutartys. Pateiktos taikos sutartys susijusios su ta ginčo nutarimo dalimi, kuria UAB „Pasvalio melioracija“ ir UAB „Jadrana“ buvo pritaikyta atsakomybė už Konkurencijos įstatymo nuostatų pažeidimą – taikos sutartimis piniginės baudos sumažintos, o atsakomybė individualizuota.

Kadangi apžvelgiama byla buvo nagrinėjama iš naujo atnaujinus procesą, išplėstinė teisėjų kolegija atkreipė dėmesį į tai, kad ABTĮ 51 straipsnio 1 dalis numato ginčo šalių teisę bet kurioje proceso stadijoje bylą užbaigti taikos sutartimi – taikos sutarties sudarymas neribojamas jokia proceso stadija, neišskiriant nei pirmosios, nei apeliacinės instancijos, nei proceso atnaujinimo ar vykdymo stadijos. Be to, bylos grąžinimo iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui instrumentas neturėtų būti naudojamas perdėtai formaliai, todėl esant apžvelgiamu atveju byloje susiklosčiusioms aplinkybėms, po proceso atnaujinimo bylą peržiūrinčiam teismui galint pačiam nustatyti visas teisiškai reikšmingas su šioje proceso stadijoje keliamais klausimais – taikos sutarčių sudarymu – susijusias aplinkybes (naujų įrodymų rinkti nereikia, bylai reikšingos faktinės aplinkybės yra žinomos, šalys naudojasi savo teise teisminį ginčą užbaigti abipusiu sutarimu) ir tinkamai joms pritaikyti atitinkamas teisės normas, bylos grąžinimas pirmosios instancijos teismui dėl išimtinai formalių argumentų vien tam, kad jis patvirtintų šalių jau suderintą taikos sutartį, neatitiktų proceso operatyvumo ir ekonomiškumo principų ir tik ištęstų teisminį procesą.

Vertindama, ar gali būti patvirtintos byloje pateiktos taikos sutartys, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad nepaisant to, jog atsakomybės už Konkurencijos įstatymo nuostatų pažeidimą taikymas yra susijęs su sąžiningos konkurencijos užtikrinimu, kas yra reikšmingas iš Konstitucijos nuostatų išplaukiantis viešasis interesas, šiuo atveju svarbu įvertinti tai, kad Taryba, vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo gairėmis, turi plačią diskreciją parinkti tinkamiausią Konkurencijos įstatyme numatytą baudos dydį ūkio subjektui, įvertinusi visas individualias atvejo aplinkybes. Be to, nutarimo dalis, kuria pareiškėjai pripažinti pažeidusiais Konkurencijos įstatymo nuostatas, lieka galioti, o abiem bendrovėms net ir taikos sutartimis yra skiriamos reikšmingo dydžio baudos, kas vertintina kaip aplinkybės, prisidedančios prie viešojo intereso užtikrinimo. Nuobaudų individualizavimas (vietoje taikytos solidariosios atsakomybės) neprieštarauja LVAT išaiškinimams, susijusiems su solidariosios atsakomybės taikymu. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, visos šios aplinkybės sudarė pagrindą spręsti, kad Konkurencijos taryba, taikos sutartimis sumažindama bendrovėms skirtą baudą ir pakeisdama taikytos atsakomybės pobūdį, veikė savo diskrecijos ribose ir jos neviršijo, taip pat laikėsi bendrųjų teisės principų ir užtikrino tinkamą Konkurencijos tarybos disponuojamų teisių ir reikšmingo viešojo intereso užtikrinimo pusiausvyrą.

Įvertinusi tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija nutarė, kad šiuo atveju tarp Konkurencijos tarybos ir pareiškėjų UAB „Pasvalio melioracija“ ir UAB „Jadrana“ sudarytos taikos sutartys atitinka ABTĮ 51 straipsnio 1 dalies reikalavimus – ginčo šalys gali baigti bylą taikos sutartimi, atsižvelgiant į ginčo pobūdį, taikos sutartys neprieštarauja imperatyviosioms įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, viešajam interesui, nepažeidžia trečiųjų suinteresuotų asmenų teisių ar teisėtų interesų.

2022 m. kovo 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-832-822/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-02392-2019-1

Procesinio sprendimo kategorijos: 48; 53.5

[Prieiga internete](#)

49. Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas

Dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo tinkamo pagrindimo ir proporcingumo

Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs pareiškėjos, Vilniaus apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokurorės, ginančios viešąjį interesą, argumentus, nutarė tenkinti pareiškėjos prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo. Teismas sustabdė savivaldybės tarybos sprendimo dėl pritarimo žemės sklypų naudojimo būdų papildymui, savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo dėl žemės sklypų papildomo naudojimo būdo nustatymo, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) Elektrėnų skyriaus vedėjo sutikimo statyti ir naudoti laikiną nesudėtingą statinį valstybinės reikšmės paviršiniame vandens telkinyje galiojimą iki įsiteisės teismo sprendimas šioje byloje. Teismas uždraudė Elektrėnų savivaldybei, administracijai ir NŽT priimti sprendimus, susijusius su žemės sklypų besiribojančios valstybinės reikšmės vandens telkinio dalies naudojimu, iki įsiteisės teismo sprendimas šioje byloje.

Teisėjų kolegija sutiko su atsakovų atskirojo skundo teiginiais dėl ABTĮ 70 straipsnio 4 dalyje⁴ įtvirtintų terminų nesilaikymo, tačiau, įvertinusi tai, kad šioje nuostatoje įtvirtinti terminai nėra naikinamieji, o reikalavimas gali būti užtikrinamas bet kurioje proceso stadijoje (ABTĮ 70 str. 1 d.), sprendė, kad toks pažeidimas nesudaro savarankiško pagrindo naikinti pirmosios instancijos teismo nutartį. Tačiau, pasak LVAT, pirmosios instancijos teismas, taikydamas reikalavimo užtikrinimo priemonę ir stabdydamas visų ginčijamų aktų galiojimą bei uždrausdamas atsakovams priimti sprendimus, susijusius su žemės sklypais besiribojančios valstybinės reikšmės vandens telkinio dalies naudojimu, nepagrįstai sprendė dėl kiliančios neatitaisomos arba sunkiai atitaisomos didelės žalos, nes pareiškėja, teikdama prašymą, nepagrindė jo objektyviais duomenimis, nepasisakė dėl savo prašymo taikyti priemones padėčiai laikinai sureguliuoti. Atkreiptas dėmesys, kad prašoma taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę nebuvo įvertinta proporcingumo aspektu. Pažymėta, kad reikalavimo užtikrinimo priemonės mastas neturi viršyti to, kas būtina pareiškėjos siekiamiems interesams apsaugoti. Ginčijamų aktų galiojimo stabdymas visa apimtimi, kol vyksta ginčas teisme, kai nėra nurodyti tokį būtinumą pagrindžiantys argumentai, gali suteikti nepagrįstą prioritetą vienai ginčo šaliai bei būti neadekvati priemonė kitos šalies aspektu. Pirmosios instancijos teismas, nagrinėdamas pareiškėjos prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones, turėjo pasiūlyti pareiškėjai pateikti papildomus paaiškinimus ir įrodymus dėl prašomos taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonės apimties bei neatitaisomos ar sunkiai atitaisomos žalos dydžio, pateikti argumentus, kodėl būtina priemonė yra visų ginčijamų aktų vykdymas, kokios kitos padėties laikino sureguliuavimo priemonės, geriausiai atitinkančios šalių bei viešuosius interesus, galėtų būti pritaikytos. Tik įvertinus šias aplinkybes būtų galima spręsti dėl pareiškėjos prašomų taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonių būtinumo. Teisėjų kolegija darė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai pareiškėjos prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo tenkino nenustatęs visų jo nagrinėjimui reikšmingų duomenų.

Atskirasis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir klausimas dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2022 m. kovo 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-221-261/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04693-2021-0

Procesinio sprendimo kategorija 49

[Prieiga internete](#)

60. Proceso atnaujinimas

60.3. Proceso atnaujinimo pagrindai

Dėl proceso atnaujinimo Konstituciniam Teismui pripažinus teisinį reguliavimą prieštaraujančiu Konstitucijai

Pareiškėja Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Tarnyba) direktoriaus įsakymu buvo laikinai nušalinta nuo pareigų iki baudžiamojo proceso pabaigos ir nurodyta už

⁴ 4. Prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo teisėjas arba teismas išnagrinėja ne vėliau kaip **per tris darbo dienas** po jo gavimo, atsakovui ir kitiems proceso dalyviams apie tai nepranešama. Jeigu toks prašymas paduodamas kartu su skundu (prašymu, pareiškimu), jis išnagrinėjamas ne vėliau kaip per tris darbo dienas po skundo (prašymo, pareiškimu) priėmimo. Kai teismas arba teisėjas mano, kad dėl prašymo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones yra būtina gauti atsakovo ir (ar) kitų proceso dalyvių nuomonę, toks prašymas turi būti išnagrinėtas per dešimt darbo dienų nuo jo gavimo ar skundo (prašymo, pareiškimu) priėmimo. Šiuo atveju apie prašymo dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymo nagrinėjimą pranešama atsakovui ir (ar) kitiems proceso dalyviams ir nurodomas terminas, per kurį atsakovas ir (ar) kiti proceso dalyviai turi pateikti nuomonę. Dėl reikalavimo užtikrinimo teismas arba teisėjas priima nutartį, kurioje nurodo jos įvykdymo tvarką ir būdą.

nušalinimo laikotarpį pareiškėjai nemokėti darbo užmokesčio. LVAT patvirtino pirmosios instancijos teismo poziciją, jog pareiškėjos skundas dėl įsakymo buvo nepagrįstas. Pareiškėja kreipėsi į Konstitucinį Teismą, kuris 2021 m. gruodžio 22 d. nutarimu nutarė: 1) pripažinti, kad Valstybės tarnybos įstatymo (2018 m. birželio 29 d. redakcija, TAR, 2018 m. liepos 16 d., Nr. 12037) (toliau – VTĮ) 40 straipsnio 1 dalies 3 punktą tiek, kiek pagal jį asmenys, priimančys sprendimą dėl valstybės tarnautojo nušalinimo nuo pareigų, gavę informacijos, kad valstybės tarnautojas įtariamas ar kaltinamas padaręs tyčinį sunkų arba labai sunkų nusikaltimą arba įtariamas ar kaltinamas padaręs nusikaltimą arba baudžiamąjį nusižengimą valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams, visais atvejais privalo nušalinti tokį valstybės tarnautoją nuo pareigų, taip pat visais atvejais privalo nušalinti jį nuo pareigų iki baudžiamąjo proceso pabaigos, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio 1 dalies nuostatai „piliečiai turi teisę <...> lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos valstybinę tarnybą“, 48 straipsnio 1 dalies nuostatai „kiekvienas žmogus gali laisvai pasirinkti darbą“, konstituciniam teisinės valstybės principui; 2) pripažinti, kad VTĮ 41 straipsnio 2 dalis tiek, kiek pagal ją sudarytos prielaidos neapibrėžta, taigi ir ilgą, laiką nemokėti darbo užmokesčio pagal šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 3 punktą nuo pareigų nušalintam valstybės tarnautojui, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnio 1 dalies nuostatai „kiekvienas žmogus <...> turi teisę <...> gauti teisingą apmokėjimą už darbą“, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Pareiškėja kreipėsi su prašymu atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. eA-4122-492/2020 ABTĮ 156 straipsnio 2 dalies 13 punkte nustatytu pagrindu. Pagal šį punktą procesas gali būti atnaujinamas, kai Konstitucinis Teismas, nagrinėdamas Konstitucijos 106 straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodyto asmens prašymą, pripažįsta, kad įstatymas ar kitas Seimo priimtas aktas, Respublikos Prezidento aktas ar Vyriausybės aktas (ar jų dalis), kurio (kurios) pagrindu priimtas asmens konstitucines teises ar laisves pažeidžiantis sprendimas, prieštarauja Konstitucijai.

Teisėjų kolegija pabrėžė, kad teismas, priimdamas sprendimą atmesti pareiškėjos skundą dėl įsakymo panaikinimo, rėmėsi teisiniu reguliavimu, kuris pagal pareiškėjos individualų skundą⁵ vėliau buvo pripažintas Konstitucinio Teismo prieštaraujančiu Konstitucijai, t. y. teisės aktų konstitucingumo prezumpcija yra paneigta. Taigi, klausimas dėl pareiškėjos teisių gynimo turi būti išnagrinėtas atsižvelgiant į Konstitucinio Teismo nutarimą, paneigiantį byloje taikytą teisės aktų konstitucingumo prezumpciją. Procesas byloje atnaujintas.

2022 m. kovo 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eP-31-629/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04354-2019-1

Procesinio sprendimo kategorija 60.3

[Prieiga internete](#)

⁵ Dėl asmens, nesikreipusio į Konstitucinį Teismą su individualiu konstituciniu skundu, teisės prašyti atnaujinti procesą pagal ABTĮ 156 straipsnio 2 dalies 13 punktą žr. LVAT 2022 m. kovo 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eP-31-629/2022.